

CD-259 STEREO

Nalle Puh

Trollkarlens lärling

Musik av Sven-Eric Johanson & Paul Dukas

Stefan Ljungqvist, berättare
Göteborgs Symfoniker dirigerade av Lars Benstorp
A BIS original dynamics recording

Sven-Eric Johanson är en synnerligen produktiv tonsättare från Göteborg. Nej, faktiskt är det bara den första hälften av meningen som är korrekt! Produktiv är han och verklistan var diger redan innan han 1952 slog sig ner i Göteborg för att bland annat tillträda organist-tjänsten i Älvsborgs församling. Men han är faktiskt född i småländska Västervik. Musikintresset väcktes tidigt hos honom och efter avslutad skolgång ville han inte *bli utan fortsätta att utvecklas* som kompositör. Ty redan när han började sina studier vid Folkliga Musikskolan i Ingesund hade han komponerat flera stora verk. Hans målmedvetna skapande har fortsatt. Vidareutbildning vid Musikhögskolan i Stockholm, privatstudier för Hilding Rosenberg och — inte minst — diskussioner mellan unga tonsättare i den s.k. Måndagsgruppen samt utlandsstudier stimulerade Johanson till mängder av verk. Inte bara som tonsättare utan även som utövande musiker och pedagog har han under årens lopp fått kontakt och samarbetat med åtskilliga musikintresserade såväl inom som utom Sveriges gränser. Alltsammans har medverkat till att hålla igång Sven-Eric Johansons skaparfantasi med en sällan skådad produktivitet. När han nu *de facto* kommit upp i pensionsåldern har hans verklista kommit att omfatta ett halvt tusental kompositioner inom ett stort antal genrer — däribland musiksaga för barn!

Göteborgs Symfoniker har under 1970-talet bedrivit konsertverksamhet även för yngre lyssnare och för att bredda repertoaren beställde orkesterns programkommitté en musiksaga av Sven-Eric Johanson. Det var Stefan Ljungqvist som kom att intressera Johanson

för A.A. Milnes berättelser om *Nalle Puh*. Just avsnittet där Tiger kommer till skogen för att äta frukost gav tonsättaren impulser som resulterat i en raffinerad orkesterdräkt med framträdande partier för fagott (Puh) och tuba (Tiger). Musiken uruppfördes av Göteborgs Symfoniker den 3 januari 1980 och denna skiva spelades in några veckor senare.

Paul Dukas var en starkt beundrad tonsättare i Frankrike kring sekelskiftet. Han var verksam som lärare på Pariskonservatoriet och dessutom en aktad musikjournalist. Till sina nära vänner räknade han bland andra Debussy och d'Indy.

Paul Dukas är Sven-Eric Johansons motpol vad gäller verklisans storlek. Dukas har nämligen till eftervärlden endast lämnat sju större och fem mindre verk och all hans musik skulle kunna rymmas på några LP-skivor. Han blev sjuttio år gammal och komponerade in i det sista. Ändå finns från hans sista tjugofem år bara två (!) efterlämnade verk. Man vet att han visserligen komponerade långsamt samt att han länge och ihärdigt bearbetade sina färdiga kompositioner innan han lät publicera dem. Men bara tolv verk under 50-60 år? Jo visst har det funnits många fler, men Dukas var inte nöjd med dem och såg därför till att de inte gick till eftervärlden. Han brände resolut upp dem, inte alla på en gång utan allteftersom, sedan hans tankar mognat kring verken och han äntligen bestämt sig för om de dög eller ej!

Ett enda verk, därtill ett tidigt sådant och inte heller typiskt för hans musikspråk, har gjort Dukas berömd: *Trollkarlens lärling*, orkester-

scherzot från 1897 som inspirerats av von Goethes ballad. Detta korta och skickligt orkestrerade verk rönt omedelbart stor uppskattning och återfanns snart på orkestrars repertoar världen över. Musiken kom senare att användas i Walt Disneys film *Fantasia* och gjorde därmed ett nytt segertåg jorden runt.

Dirigenten **Lars Benstorp** är utbildad vid musikhögskolan i Stockholm 1959-64 (piano för Greta Erikson, oboe för Rolf Lännerholm samt dirigering för bl.a. Tor Mann och Siegfried Naumann. Dirigentstudierna har han kompletterat vid Mozarteum i Salzburg (för Carl Melles och Bruno Maderna) samt i USA (för Charles Bruck — själv elev till legendariske Pierre Monteux, som i sin tur var nära vän till Paul Dukas. Benstorps dirigentdebut skedde i Norrköping 1964. Han har gästdirigerat landets symfoniorkestrar och varit kapellmästare vid Riksteatern (Cramérbaletten) 1967-69 och Göteborgs Symfoniker 1969-70. Därefter har han varit lärare i orkester/ensemblespel och dirigering vid Folkliga Musiskolan, Ingesund och från 1973 vid musikhögskolan i Göteborg. Under åren 1974-82 var Lars Benstorp också dirigent för Konserthuskören i Göteborg.

Stefan Ljungqvist är uppvuxen i — inte minst bland fotbollsvänner — välkända Örgryte i Göteborg. Egentligen är han utbildad elingenjör men kopplade bort det och valde i stället rampljusets sken inom fältet show business. Under 1960-talets senare del blev han känd som estradör under namnet Trubadur X. Åren 1972-75 vidareutbildade han sig på operalinjen vid Statens scenskola i Göteborg.

Han var sedan under flera säsonger anställd vid Borås Stadsteater samt gästspelade utomlands i b.a. Tyskland (Hilding Rosenbergs *Johannes Uppenbarelse*) och USA. De senaste åren har han medverkat i Hagge Geigerts revyer. Stefan Ljungqvist har framträtt i många radio-och TV-sammanhang. Från mitten av 1970-talet har han anlitats till en rad konserter för barn med Göteborgs Symfoniker och därvid bland annat framträtt bejublat som trollkarl och som — *Trollkarlens lärling!*

— — — — —

Sven-Eric Johanson is a highly prolific Swedish composer whose name is inextricably linked with Gothenburg although he was, in fact, born at Västervik on the other side of Sweden. While composing about five hundred works in a variety of musical genres Sven-Eric Johanson has still found time both to appear as a performer and to teach music.

Ever since the 1970s the Gothenburg Symphony Orchestra has given a number of concerts each year for children. To expand the repertoire, the orchestra commissioned Sven-Eric Johanson to write a musical saga. Stefan Ljungqvist, the narrator on this record, suggested *Winnie the Pooh* and Sven-Eric Johanson chose the episode in which Tigger goes into the wood to eat breakfast. The orchestration is very striking, with leading rôles for the bassoon (Pooh) and the tuba (Tigger). The work was premièred by the Gothenburg Symphony Orchestra on 3rd January 1980.

Paul Dukas was a much-admired composer in turn-of-the-century France. He taught at the Paris Conservatoire and held a high reputation as a critic. Dukas was highly critical of his own compositions and left behind him only seven major and five minor works, despite composing continuously up to his seventieth year, when he died.

Dukas wrote *The Sorcerer's Apprentice* in 1897, inspired by the ballad by Johann Wolfgang von Goethe. Although it is a youthful work and not typical of his musical style, *The Sorcerer's Apprentice* made him famous as a composer. Walt Disney employed the piece in the film *Fantasia* and thereby ensured its continuing popularity.

Lars Benstorp studied at the National College of Music in Stockholm from 1959 until 1964. He continued to study conducting at the Mozarteum in Salzburg and in the United States. He made his début as a conductor in 1964 and has since conducted throughout Sweden. Since 1973 he has taught at the National College of Music in Gothenburg and he was conductor of the Gothenburg Concert Hall Choir from 1974 until 1982.

Stefan Ljungqvist graduated as an electro-engineer before choosing the stage as a career. He has performed in numerous capacities on stage and has made guest appearances in Germany and in the United States. He has taken part in a large number of the Gothenburg Symphony Orchestra's children's concerts and has won a wide following, not least for his rôle in *The Sorcerer's Apprentice*.

Recording data: 1980-02-29 (Johanson); 1981-01-05, 1982-05-07 (Dukas)

Recording engineer: Michael Bergek

4 × Neumann KM83 and 1 × Neumann SM69 microphones; Swedish
Radio mixer; Telefunken M5c tape recorder; BASF SPR 50LH tape,
no Dolby

Producers: Håkan Edlén (Johanson); Lennart Dehn (Dukas)

CD transfer: Siegbert Ernst

Cover text: Lennart Dehn

English summary: William Jewson

Type setting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd.,
England

Colour origination: Studio 90 Ltd., Leeds, England

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: +46 8 544 102 30 Fax: +46 8 544 102 40

info@bis.se www.bis.se

© & © 1980, 1981, 1982 & 1992. BIS Records AB

JOHANSON, Sven-Eric (b. 1919)

- [1] **Nalle Puh, symfonisk saga (A.A. Milne) (STIM)** 26'30

Winnie the Pooh, Symphonic Saga

Narrated in Swedish by **Stefan Ljungqvist**

Arne Nilsson, bassoon; **Stig Gelberg**, tuba

DUKAS, Paul (1865-1935)

- [2] **Trollkarlens lärling,** 12'16

scherzo efter en ballad av Johann Wolfgang von Goethe (Durand)

The Sorcerer's Apprentice, scherzo on a ballad by J.W. von Goethe

Narrated in Swedish by **Stefan Ljungqvist**

- [3] **Trollkarlens lärling (utan berättare)** 11'38

The Sorcerer's Apprentice (without narration)

Göteborgs Symfoniker

Gothenburg Symphony Orchestra

Dirigent: **Lars Benstorp**

Conductor: **Lars Benstorp**